

Ang Banagbanag

Ang Mantalaan sa Presensya ni Kristo

The Dawn in the Cebuano dialect

Ang Pag-aresto ug Diskurso Ni Esteban

Yabeng Bersikulo:
“Karon si Esteban, nga
puno sa grasya ug
gahum, naghimog
dagkung mga tilimad-
on ug mga ilhanan
diha sa katawhan.”

—Buhat 6:8

Piniling Sulat:
Buhat 6:8 – 7:50

**SA DIHANG ANG NAUNANG
SIMBAHANG KRISTYANOS**nagdako, nakita sa mga Apostoles nga kinahanglan nila nga magpili ug mamahimong magsilbi nga mga dekanos. Sila gihatagan ug responsibilidad nga magdumala sa banikanhong parte sa buluhaton. Pito ang napili nga dekanos, apil si Esteban. (Buhat 6:5) Bisan ang nauna nga tahas sa mga dekanos mao ang banikanhong buluhaton, ila usab gipahimuslan ang kahigayunan nga magsabwag sa mensahe sa kamatooran. Gani,

gipandungan sila saga Apostoles sa ilang kamot (berso 6) ug gipresentar kanila ang gasa sa Espirito Santo.

Sa atong yabeng bersikulo, kita giingnan sa kadako sa iyang pagtoo ug iyang gigamit ang gahum sa Espirito Santo para maghimo ug “mga katingalahan ug tilimad-on taliwala sa katawhan.” Usa sa espesyal nga abilidad ni Esteban pinaagi sa Espirito Santo, mao ang iyang pagdiskurso sa katawhan nga makapakombinsir. Ang uban sa sinagoga, nga nakiglantugi kaniya, nakaamgo nga “wala sila makahimo sa pagbuntog sa kinaadman ug sa Espiritu nga diha uban sa iyang pagpamulong.” (berso 10) Nakakita sila ug mga tawo nga misugot nga guboton ang katawhan, ug magsulti ug bakak kontra kang Esteban, nga magpasangil kaniya nga nagpasipala sa ngalan sa Diyos. Gidala nila si Esteban sa atubangan sa Sanhedrin.—bersos 11-14

Gipatubag sa labaw nga sacerdote si Esteban mahitungod sa iyang gipangtudlo. Buhat 7:2-50 nagsaysay sa iyang depensa sa atubangan sa Sanhedrin ug pagka anindot nga depensa kadto! Gisulti ni Esteban sugod kang Abraham ug ang relasyon sa Diyos sa atong katigulangan. Gisulti niya ang mahitungod kang Isaac, Jacob ug Joseph ug ang gisaad sa Diyos pinaagi sa umalabot nga liso. Gisulti usab niya giunsa pagbaligya sa iyang mga igsoon si Jose isip ulipon sa Ehipto, apan ang tibook nga panghitabo giusab sa Diyos para sa kaayohan sa Israel. Si Esteban nagpadayon pagsaysay kung naunsa ang mga Israylita pagdaghan samtang didto sa Ehipto, ug sa pag-abot sa hustong panahon, iyang gihimo si Moses nga maoy magluwas kanila sa pagkaulipon ug ang hari nga wala makaila kaniya.—berso 18

Usa sa pinakaimportanteng leksyon nga gipahinumduman ni Esteban mao kung giunsa sa mga Israelita sa daghang higayon pagsupak ang kasugoan sa Diyos pinaagi sa ilang lider nga si Moses. Iyang gipahinumduman nga si Moses misulti ug “Usa ka propeta gikan sa inyong kaigsoonan igapatindog sa Dios alang kaninyo, maingon sa iyang pagpatindog kanako.” (berso 37) Kini nga pag asoy nakapahadlok sa mga Sanherdrin, tungod kay nasayod sila nga si Esteban ug uban pa nagatudlo nga si Hesus “mao ang propeta ... sama kanako” gisulti ni Moses. Si Esteban nagpadayon pagsulti, gani iya gisaysay ang mga higayon diin ang mga Israelitas nagmagahi pagsunod sa Diyos, bisan paman nga sila gihatagan na ug Tabernakulo ug sa kaulahian Templo, diin sila makasimba ug makahalad ug sakripisyo.

Sa pagtapos ni Esteban sa iyang pagpamulong, iyang gipahinumduman ang konseho nga sa pagkamatuod, ang Diyos dili makita sa literal nga mga templo o dakbalay. Gisulti ni Esteban pinaagi sa pagkutlo kang propeta Isaias, “Ngani ang Labing Halangdon wala magpuyo sa mga balay nga hinimog mga kamot; sumala sa ginaingon sa propeta. Ang langit maoy akong trono, ug ang yuta maoy tumbanan sa akong mga tiil. Unsa pa mang balaya ang inyong tukoron alang kanako, nagaingon ang Ginoo, o unsa pa man ang dapit nga akong pahulayanan?”—bersos 48,49

Pagka Martir ni Esteban

Yabeng Bersikulo:
“Ug samtang
gipanagbato nila si
Esteban, siya nag-
ampo nga nag-ingon,
Ginoong Jesus,
dawata ang akong
espiritu.”
—Buhat 7:59

Piniling Sulat:
Buhat 7:51 – 8:2

SA PAGHUMAN NI
ESTEBAN pagpamulong atubangan sa konseho, isog siyang nangutana ngano nga gisupak nila ang kagustuhan sa Diyos sama sa ilang mga katigulangan nga misupak kang Moses ug mga propeta. Siya miingon, “Kamong mga tikig ug liog, ug mga walay sirkunsisyon sa kasingkasing ug sa mga igdulongog, kanunay gayud kamong nagapakigbatok sa Espiritu Santo. Maingon sa gibuhat sa inyong mga ginikanan, mao man usab ang inyong ginabuhat. Kinsa ba sa mga tuhan sa Diyos propeta ang wala lutosa sa inyong mga ginikanan? Ug ilang

gipamatay ang mga nanaghimog mga propesiya mahitungod sa pag-anhi sa Matarung, kang kinsa kamo karon nahimong iyang mga magbubudhi ug mga mamumuno, kamo nga mao ang nanagpakadawat sa kasugoan nga gihatag kaninyo pinaagig mga manolunda, apan wala ninyo pagtumana.”—Buhat 7:51-53

Ang reaksiyon sa konseho sa mga gisulti ni Esteban mao ang tuman nga kasuko. “Ug sa ilang pagkadungog niining mga butanga, sila nasilag ug nanagpakagot sa mga bag-ang batok kaniya.” (berso 54) Kining kasilag nga gibati nila batok kang Esteban makapahinumdom kanato sa mga gipamulong ni Pablo sa Hebreohanon 4:12 “Kay ang pulong sa dios buhi ug nagalihok nga gamhanan, labi pang mahait kay sa espada nga duhay sulab, ug modulot ngadto sa gitagboan sa kalag ug espiritu, sa mga lutahan ug sa mga kauyokan, ug motugkad sa mga hunahuna ug katuyoan sa kasingkasing.” Unsa gayud ka tinood nga ang dautang intensyon sa ilang kasingkasing ilang gipakita kontra kang Esteban, bisan tuod ang iyang gisulti ang kamatooran lamang gikan sa pulong sa Diyos.

Sa dihang miabot sa kinatumyan ang kasuko sa mga lider kang Esteban, gisaysay nga si Esteban mihangad sa langit ug iyang nakita “ang himaya sa Dios ug si Hesus nga nagtindog sa too sa Diyos.” Ug siya miingon, “Tan-awa, nakita ko ang mga langit nga naabli, ug ang Anak sa Tawo nga nagatindog sa too sa Diyos.” (Buhat 7:55,56) Kini nga panglantaw naghatag ug kasegurohan ug kahupayan kang Esteban nga ang Diyos nahimuot sa iyang pagtestigo. Ang mao nga kasegurohan gihatag sa husto nga panahon tungod kay ang mga Hudeyo “Naniyagit sa makusog nga tingog ug gisap-ongan nila ang ilang mga dalunggan ug nanagdungan sa paghasmag kaniya. Ug ilang giabog siya sa gawas sa siyudad ug ilang gipangbato siya.”—bersos 57,58

Ang hunahuna nato sa atong yabeng bersikulo nga gihubad sa King James, dili ang pagbato kang Esteban mao ang pagtawag niya sa Diyos kung dili sa kinatibuk-an, klaro nga si Esteban ang nagtawag sa Diyos ug naghangyo kaniya nga dawaton ang iyang espirito ang gininhawa sa kinabuhi. Sa katapusan, ang mga katapusang pulong ni Esteban nga nagpakita sa iyang kinaiya nga natugob sa Kristohanong gugma ug pasaylo nga kusog niyang gisinggit nga nadunggan sa tanan, “Ginoo, dili mo unta sila pagsang-atan niining salaa. Ug sa nakasulti na siya niini, siya namatay.”—berso 60

Sa tanang nakakita sa maong panghitabo, kang Saulo lamang and adunay dakong epekto diin niadtong panahona “miuyon nga si Esteban pagapatyon” (Kapitulo 8:1) Ang iyang pag-uyon gipakita sa pag itsa sa iilang mga sinina sa iyang tiilan. (Kapitulo 7:58) Ang pagkamapasayloon nga kinaiyang gipakita ni Esteban sa dihang siya gipangbato posible nga gibali sa Diyos para madunggan sa tanan ilabi na sa batan-ong si Saulo, nga diin nahimong nabag-o ug nahimong “Apostol sa dili mga Hudeyo.”

Si Simon Gusto Mopalit Ug Gahum

Yabeng Bersikulo: “Ug sa pagkakita ni Simon nga ang Espiritu gikahatag man pinaagi sa pagpandong sa mga kamot sa mga apostoles, sila sa salapi gitanyagan niya.”

—Buhat 8:18

***Piniling Sulat:
Buhat 8:9-24***

ANG LEKSYON NATO KARON mao ang kasaysayan sa tawong gihinganlan ug Simon, nga usa ka mamamarang sa rehiyon sa Samaria. Nagmalampuson siya sa mao nga trabaho, segun sa giasoy nga daghang tawo ang mitoo kaniya, nga nag ingon nga ang iyang gahum gikan sa Diyos. (Buhat 8:9-11) Apan, kining tanan nausab sa dihang si Felipe, ang usa sa pito ka dekanos, nagsugod ug pagpanudlo sa katawhan didtong lugara.

Ang pagtudlo ni Felipe epektibo kaayo “Sa diha nga nagpanoo na sila kang Felipe sa pagmantala niya sa

Maayong Balita mahitungod sa gingharian sa Dios ug sa ngalan ni Jesu-Cristo, nanagpabautismo sila nga mga lalaki ug mga babaye” (berso 12) Bisan si Simon mitoo ug nagpabautismo, “Ug nagpabilin siya kang Felipe. Ug siya nahingangha sa kajibulong sa iyang pagkakita sa mga ilhanan ug mga dagkung milagro nga nangahimo.” (berso 13).

Bisan paman, ang mensahe sa ebanghelyo padayon nga gidawat, nga ang balita miabot sa mga Apostoles sa Herusalem, mao nga ilang gipadala si Apostol Pedro ug Apostol Juan para motabang sa gimbuhaton. Isip mga Apostoles, aduna silay abilidad sa pagpandong sa ilang kamot ug paghatag sa Espiritu Santo. Gipasabot sa maong asoy nga bisan tuod nga kadtong mga nabautismohan apil si Simon to sa ngalan ni Hesukristo, wala sila makadawat sa Espiritu Santo. (Berso 16) Kini siya nagtudlo kanato sa importanteng kamatouran nga ang pagpakita nga pagbautismo

sa tubig wala maghatag ug kasegurohan nga gidawat siya sa Diyos diha sa pagpakigsabotg pagdawat sa Diyos makita lamang sa pagangkon sa Espirito Santo.

Si Pedro ug Juan padayon nga mipresentar sa paghatag sa Espirito Santo niadtong nagpabautismo ug nagkonsagrar nga makitang gidawat sa Diyos. Klaro sa giasoy nga tuod man si Simon usa niadtong nabautismohan, apan wala siya makadawat sa Espirito Santo. Imbes mangutana kang Pedro ug Juan ngano nga wala siya makadawat sa Espirito Santo, didto siya nakasentro sa gahum nga mahatag niini. Ang atong yabeng bersikulo nagkanayon, nga si Simon mitanyag ug kuwarta sa mga Apostoles para maka angkon ug gahum bahin niini. Siya miingon, “Hatagi usab ako niining gahuma, aron nga bisan kinsay akong pandungan sa akong mga kamot makadawat sa Espiritu Santo.”—berso 19

Diretso ug adunay punto ang tubag ni Pedro niini. Ang abilidad sa paghatag ug Espirito Santo, o bisan unsa nga gahum nga Apostolihanon dili mapalit ug salapi, padayon pa niini, ang si bisan kinsa nga nagtinguha niini wala sa husto nga kondisyon sa kasingkasing. Iyang giingnan si Simon, “Wala kay bahin ni luna niining mga butanga, kay ang imong kasingkasing dili matarung sa atubangan sa Dios. Busa hinolsuli kining imong pagkadautan, ug pangamuyo sa Ginoo basin pa, kon ugaling mahimo man, pasayloon ka niining pagdahum sa imong kasingkasing.” (Bersos 21,22) Dili lamang si Simon ang dili mahatagan sa gahum nga makahatag ug Espirito Santo inon man usab ang uban, nga maoy iyang gitinguha, ang iyang kasingkasing wala gani sa husto nga kondisyon nga mudawat niini. Busa, importante kaayo nga mutuman kita sa mga pulong, “Ampingi ang imong kasingkasing sa tanang pagpaningkamot; Kay gikan niini magagula ang dagkung butang sa kinabuhi.”—Panultihon 4:23

Si Felipe Ug Ang Kinapong Taga Ethiopia

Yabeng Bersikulo: “Ug sa nagpadayon sila sa pagpanaw nahiabut silag tubig, ug ang eunoco miingon, Tan-awa, anaay tubig! Unsa pa may makaulang sa akong pagpabautismo?”

—Buhat 8:36

***Piniling Sulat:
Buhat 8:26-39***

SA ATONG KATAPOSANG LEKSYON KARONG BULANA, makita nato pag-usab si Felipe nga nagatudlo sa Ebanghelyo. Ang anghel sa Ginoo nagsugo kang Felipe pag adto sa Gaza, ang lugar sa may habagatang kasadpang parte sa Israel, mga 50 milyas ang gilay-on sa Herusalem. Sa iyang paglakaw nakatagbo siya “usa ka Etiopiahanon nga eunoco ug alagad ni Candace, ang rayna sa mga Etiopiahanon, nga maoy gitugyanan sa tanang bahandi niini, miadto sa Jerusalem sa pagsimba didto.”—Buhat 8:27

Sa iyang paghimamat sa mao nga tawo iyang nabantayan nga kini siya kusog nga nagbasa sa balasahon kang Propeta Isaias, mao nga iya kining gipangutana, “Nakasabut ka ba sa imong gibasa?” (berso 30) Ug ang tawo mitubag, “Unsaon ko man pagpakasabut, gawas kon adunay magatudlo kanako? Ug iyang gihangyo si Felipe sa pagsakay ug sa paglingkod tupad kaniya.” (berso 31) Ang kamatuoran nga ang maong tawo miadto sa Herusalem para mosimba tingali dili lang sa usa ka higayon, ug aduna pay kopya sa libro ni Isaias, nagpaila nga siya usa ka Hudeyong kinabig. Sa iyang pagdawat sa ilang pagtoo ug matinud-anong naninguha nga makat-on pa, siya gibitad ngadto sa mga gisaad sa Israel nga makita diha sa mga kasulatan. Tingali usab siya nahibalo mahitungod kang Hesus, ang iyang mga gipantudlo, ug ang mga dagkong buhat nga panghimo niya ug tingalin natingala siya kung aduna bay koneksyon o

kalabutan ang iyang pag pangalagad ug ang mga gipamulong sa mga propeta sa Israel.

Gipakita sa eyunuko ang parte sa libro ni Isaias diin mabasa ang, “Maingon nga dili lamang magatingog ang karnero nga pagadad-on sa ihawan o ang nating karnero sa atubangan sa iyang mag-aalot, maingon man siya, sa iyang baba wala magbuka. Sa pagpahiubos kaniya, sa katarungan gihikawan siya. Ni kinsa pa man pagaasoyon ang iyang kaliwatan? Kay ang iyang kinabuhi gikuha na man gikan sa yuta.” (bersos 32,33) Ang maong tawo nangutana kang Felipe kung si kinsa ang gipasabot sa propeta, “Ug si Felipe mibungat sa iyang baba, ug ang Maayong Balita mahitungod kang Jesus iyang giwali kaniya nga diha magsugod sa maong bahin sa kasulatan.” (berso 35) Atong mahunahunaan ang kalipay nga igibati ni Felipe nga nahibalo nga ania ang usa ka tawo nga dili kaliwat sa Hudeyo, apan midawat sa pagtoo sa mga Hudeyo, ug nakasugod na pagkakita sa koneksyon sa pangalagad ni Hesus ug iyang gipangtudlo tali sa mga saad sa Diyos ngadto sa Israel.

Bisan ang saysay wala maghatag sa detalye, klaro kaayo nga ang mga gisulti ni Felipe ngadto sa maong tawo sobra sobra pa nga siya makumbinsir nga si Hesus mao ang Mesiyas sa Israel, ug mao ang katumanan sa mga gisaad sa Daang Testamento. Sa pagpadayon nila sa ilang pag estorya nakaabot sila sa may tubig ug sa nakasulat sa atong yabeng bersikulolipe sa , ang eyunuko mihangyo kang Felipe nga bautismohan. Si Felipe miingon, “Kon ikaw nagatoo uban sa tibuok mong kasingkasing, mahimo.” Ug siya mitubag, “Ako nagatoo nga si Jesu-Cristo mao ang Anak sa Diyos.” (berso 37) Base sa maong tubag nga pagtoo kang Hesus, malipayon nga gibautismohan ni Felipe ang maong tawo.—vs. 39

Dinhi ning mao nga asoy, atong makita ang panig ingnan sa mga gihimo ni Felipe ug ang eyunuko. Sa eyunuko atong makita ang sinsero nga tinguha nga mahibalo sa matood nga pulong sa Diyos. Mao kana nga klase sa kagutom diin ang tanan nga nagtinguha nga mahibalo sa plano ug katuyoan sa Diyos. Sa kang Felipe, atong makita ang panig ingnan sa pagka andam niyang mopasabot sa kamatooran, ug motubag sa mga pangutana sa usa nga gapangita sa mga tubag.